

N:o 188.

Af herr **G. Lindgren** i Islingby, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891.

I Kungl. Maj:ts proposition n:o 21 till Riksdagen, med förslag till lag om ändring i vissa delar af lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891, är i § 35 föreskrifvet:

»Årligen skall vägsyn hållas af länsman med biträde af två nämndemän.»

Af denna bestämmelse torde framgå, att länsmannen ensam är beslutande vid vägsynen, och att de biträdande nämndemännen därvid icke äga den minsta medbestämmanderätt.

I statsrådsprotokollet af den 18 december 1903 har statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet, härom yttrat följande.

För egen del hyser jag den mening, att beslutanderätten vid vägsyn icke bör tillkomma länsmannen allena. I annat fall skulle en väl stor makt och myndighet läggas i hans hand, och det måste då ofta inträffa, att det allmännas anspråk gentemot väghållarne gjordes gällande med en mer hänsynslös stränghet än som, af nyss anförda skäl, egentligen kunde vara billig. Såsom motvikt häremot har i förslaget åt de biträdande nämndemännen inrymts beslutanderätt jämte länsmannen. Detta angifves dels genom ordställningen »länsman och två nämndemän» i stället för »länsman med biträde af två nämndemän» och dels genom

en i följd däraf nödig bestämmelse, huru förfaras skall i händelse af skiljaktiga meningar mellan förrättningsmännen, i hvilket afseende synts kunna uppställas samma regler, som enligt 39 § gälla för vägdelningsförrättare och hans gode män.»

Beträffande det förhållandet, att de fleste af högsta domstolens ledamöter, angående § 35, afstyrkt såsom olämplig den föreslagna bestämmelsen, att de vid vägsyn biträdande nämndemännen skulle tillerkännas beslutanderätt jämte länsmannen, har chefen för jordbruksdepartementet i statsrådsprotokollet af den 20 januari 1905 anført:

»Jag delar visserligen icke de därvid uttalade farhågor för, att denna lagändring skulle medföra så afgjordt ogynnsamma verkningar med hänsyn till kontrollen öfver vägunderhållets behöriga fullgörande, då jag nämligen för min del icke är böjd att såsom gifven sak förutsätta någon allmän tendens hos nämndemännen att utnyttja sin ökade befogenhet vid vägsynerna ensidigt till väghållarnes fördel utan tillbörligt aktgifvande på det allmännas kraf. Och jag anser fortfarande önskligt, om någon anordning kunde träffas i syfte att tillförsäkra nämndemännen åtminstone något verksamt inflytande på vägsynernas beslut.»

I likhet med herr statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet anser jag, att de i vägsyn deltagande nämndemännen, hvilkas sakkunskap och erfarenhet ofta är större än förrättningsmannens, borde tillerkännas någon medbestämmanderätt vid vägsynerna.

I detta sammanhang tillåter jag mig erinra, att i gällande skiftesstadga af den 9 november 1866 § 55 finnes föreskrifvet, att de vid landtmäteriförrättningar biträdande gode männen äga beslutanderätt. Och någon olägenhet däraf, att två icke under tjänstemannaansvar varande gode män, jämte landtmätaren, härvid äga beslutanderätt, har jag icke sport. Detta förhållande styrker mig i den uppfattningen, att, då säkerligen i allmänhet utses praktiska och erfarna personer till nämndemän, deras medbestämmanderätt vid vägsynerna icke skulle vara till skada, utan snarare till fördel för den allmänna trafiken.

Det förefaller mig äfven såsom alldeles klart, att det komme att utgöra ett kraftigt stöd för länsmannen, i händelse han, vid bestämmandet af brister i vägunderhållet, hade att åberopa nämndemännens beslut därom.

På grund af det anförda får jag vördsamt hemställa

att Riksdagen behagade besluta, att 35 § skall hafva följande förändrade lydelse:

35 §.

Ärligen skall vägsyn hållas af länsman och två nämndemän. Sådan syn bör förrättas tidigt på våren eller sent på hösten å tid, som antingen redan är eller, med afseende på skiljaktiga förhållanden, varder, efter landstingets hörande, af Konungens befallningshafvande bestämd för hela länet eller delar däraf.

Kungörelse om vägsyn skall minst åtta dagar före syneförrättningen och, där så ske kan, å två på hvarandra följande söndagar offentliggöras, och bör därvid bestämmas ej mindre dagen och timmen, då den på hvarje ställe tager sin början, än äfven huru stor del af vägen hvarje dag kommer att besiktigas.

Öfver syneförrättningen föres protokoll, hvari antecknas för hvarje vägglott befunna brister i vägunderhållet och det penningebelopp, hvartill kostnaden för deras afhjälpande af synemännen uppskattas.

Stanna synemännen i olika meningar, gälle hvad de fleste säga. Har hvar sin särskilda mening, gälle länsmannens.

Underrättelse om — — — — —
— — — — — efter granskning af kostnadsräkningen,
godkänner.

Stockholm den 2 februari 1905.

G. Lindgren
i Islingby.

I motionen instämma:

J. Andersson.
Baggböle.

O. G. Eriksson.

Oswald Emthén.

Johan Forssell.

Adolf Janson.

And. Andersson.

A. Magnusson.

L. J. Jansson.

Sten Nordström.

A. Johanson.

Johan Ericsson.